

is a feltörő talajvíz miatt a falat tovább nem követhettük. Az alapozás mellől késő középkori mázas cseréptöredékek, agyag lábas-lábak, vasszögek, üvegtöredékek kerültek elő, valamint egy fekete, kis bütyökdiszes őskori edénytöredék, mely másodlagos helyzetben lehetett itt.

LOVÁSZ EMESE

246. Miskolc, Felső-hámor, Herman Ottó-barlang

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Pa

A Miskolci Egyetem BTK Ős- és Ókortörténeti Tanszéke 2005. december 3-án mintavételező feltárást végzett a Herman Ottó-barlang csarnokának hátsó, ÉK-i sziklafülkéjében. A feltárás célja az 1915-ös, Kadić Ottokár vezette kutatások revíziójaként a korábban leírt rétegek azonosítása és barlangi üledékek begyűjtése paleontológiai, szedimentológiai elemzés, valamint abszolút korhatározás céljára. A kutatás során holocén és pleisztocén rétegeket egyaránt sikerült beazonosítanunk, s azokból összesen 30 kg üledékmintát, valamint kis mennyiségű faszenet és állatcsontot gyűjtöttünk be.

RINGER ÁRPÁD

247. Miskolc, Rákóczi utca 5–7.

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Á, Kk, Kú

2005. február 1–25. között a miskolci Herman Ottó Múzeum megelőző feltárást végzett a belvárosi Béke-mozi területén. A tervezett rekonstrukció során a moziépület belső, valamint külső részein szintsüllyesztést, pince kialakítását, árkád alapozását tervezték, ami a régészeti lelőhely pusztulásával jár.

Ugyanezen a régészeti lelőhelyen – a Rákóczi u. 1. sz. alatt (Sötétkapu, a 2005-ben kutatott területtel azonos középkori telek) – a Komáromy József vezette 1955-ös régészeti feltárás 3 m vastag, 2000 éves időszakot átölelő rétegsort talált.

A 2005. évi kutatás célja az 1955-ben már kutatott telek déli, Szinva felé eső területének építéstörténeti vizsgálata volt.

Szelvényeink a mozi belső kialakításához igazodtak. A háló tájolása 3 fok eltéréssel É–D irányú volt. A kutatott területet három 10×10 m alapterületű szelvényre osztottuk, melyeken belül, 1 m vastag tanúfalakkal elválasztva, 4–4 négyzetet jelöltünk ki.

Az előkerült legkésőbbi, régészeti módszerekkel meghatározható jelenség az S1-jelű épületrész volt: L-alakú, É–D irányba tájolt, 4 helyiséges, és egy ehhez kapcsolódó, K–Ny irányba tájolt, legalább kéthelyiséges épületrészből állt. Ettől Ny-ra, az épülethez kapcsolódott egy kavicssal lefedett udvar, az épület K-i, külső járószintjét szintén kavics fedte. Az udvar szintjének használata a pénzletek alapján 19. századi. A kavicssal lefedett udvarhoz – annak ÉK-i sarkában – tartozott egy 4 m mély, homokkő-kávakkal kirakott kút.

Az épület alatt előkerült egy késő középkori–korai újkori kerámiával keltezett gödör, melyből 16. századi

pénz került elő. Az épület alatt talált másik régészeti jelenség egy középkori (Árpád-kori?) eredetű kőkemence omladéka és kiégett tapasztása.

Az udvar S21 jelű kavicsrétegének szintje alatt előkerült egy korábbi kút. A kavicsréteg elbontását követően, feltehetően az S1-jelű épület előtti időszakból két cölöplyuksort figyeltünk meg. Az egyik É–D, a másik K–Ny irányú. Feltehetően az itt található telek határoló palánksorának nyoma volt.

A fenti jelenségek alatt már a Szinva kiöntései által lerakott kavicsrétegeket találtuk.

A 78 objektumból előkerült leletanyag többségében mázatlan cseréptöredék. Néhány habán és mázas töredék is van az anyagban. A S 60-as objektum leletanyaga egy kályha darabjai; 14 objektumból néhány üvegtöredék is felszínre került. Többségük erősen korrodált állapotú huta termék.

Négy különböző objektumban találtunk érmekeket: egy Habsburg (Ferdinánd-Miksa-Rudolf) dénár hamisítványt; I. Ferenc 1 krajcárosát (1800 Szomolnok); II. Rákóczi Ferenc Polturát (1705 Körmöcbánya); I. Lipót 1 krajcárosát (1695 Augsburg).

PUSZTAI TAMÁS

248. Mogyoród, Somlói utca

(Pest megye) B

2005. augusztus 26-án szakfelügyeletet végeztem a telken zajló földmunkáknál. A Somlói utca ezen része a Klastromdomb déli oldalába ásott pincésort jelenti (a Klastromdombon állt a 11. sz. végén alapított bencés kolostor). Az 54 m² alapterületű présházhoz 50 cm széles, 55–60 cm mély sáv-alapot ástak. A Ny-i alapárok K-i falában sötétbarna, enyhén humuszos homok alatt 176 cm hosszú, 58 cm mély, égett, fekete-vörös színű folt mutatkozott, amelyből néhány kicsi bronzkori cserepet szedtem ki. Közvetlenül mellette 34 cm átmérőjű, 48 cm mély, cölöplyukra emlékeztető beásás rajzolódott ki. Mindkét jelenség tiszta sárga homokba mélyült, amelyet a helyiek elmondása szerint régebben hordtak ide a terület feltöltésére. Ebben az esetben a bronzkori cserepek másodlagos helyzetben vannak. Amennyiben mégis eredeti helyzetben levő régészeti objektumokról van szó, ez a mogyoródi 1. sz. lelőhely kismértékű déli irányú kiterjedését jelenti.

KÖVÁRI KLÁRA

249. Mogyorósbánya, Újfalusi dombok

(Komárom-Esztergom megye) Pa

Az 1982-ben terepbejárásán megtalált felső paleolit telepen a 2005. évi ásatás volt a hatodik szezon. A Würm eljegesedés utolsó hideghulláma körüli Ságvár-időszak legnagyobb kiterjedésű lelőhelyén folytattuk a III. sz. települési folt 1986-ban elkezdett feltárást. A 2005. évi ásatás eredményei:

– A leletmentes δ szelvény a nagy települési folt déli határát határozza meg.